

Ang Banagbanag

Ang Mantalaan sa Presensya ni Kristo

The Dawn in the Cebuano dialect

Mga Buhat sa Apostoles.....	3
Ang atong Manunubos Moabut.....	14
Ang Pagpili nga Mahimong Matarong.....	16
Ang Tawag sa Paghinulsol.....	18
Ang Diyos Nangita ug Hustisya	20

Mga Buhat sa Apostoles

“Ug sa tanan nga sinserong nagtinguha nga katilingban sa mga nanagpanoo usa ra ang kasingkasing ug usa ra ang balatian:...ug uban sa dakung gahum, ang mga apostoles nanagpamatuod sa pagkabanhaw sa Ginoong Jesus, ug daku ang grasya nga diha kanilang tanan.”
—***Buhat 4:32,33***

Tanan nga sinserong nagtinguha nga makasabut sa Dios sa dako nga plano alang sa kaluwasan sa tawo, ug hingpit nga panalangin kinahanglan usab nga adunay usa ka pangandoy nga masayud ug dugang mahitungod sa Balaang Kasulatan. Kini mao ang dinasig nga Pulong sa Dios nga atong makita ang mga yawe sa atong paghatag ug bili sa Maglalalang sa mahigugmaong katuyoan alang sa iyang tawhanong pamilya. Uban niini nga panglantaw, angay nga atong hatagan ug panahon ang mga panid sa Ang Banagnag [The Dawn] ang usa ka kinatibuk-ang paghulagway sa mga nagkalain-laing mga basahon sa Bibliya, sama sa ato dinhi nga hisgotan.

Ang bug-os nga ngalan sa ikalima nga basahon diha sa Bag-ong Tugon mao ang, “Ang mga Buhat sa mga Apostoles,” bisan tuod kini sa kasagaran gitawag lamang nga “Ang Basahon sa Mga Buhat,” o “Mga Buhat.” Samtang gipasabot sa ngalan niini, ang kadaghanan niini, usa ka talaan sa mga kalihokan diin ang mga apostoles ni Kristo adunay aktibo nga mga papel. Sama sa upat ka mga ebanghelyo, ang Buhat kadaghanan niini may kinaiya sa kasaysayan, apan gilala uban sa iyang mga asoy sa mga panghitabo sa unang mga simbahan mao ang pipila sa labing importante nga mga doktrina ug mga leksyong debosyonal nga makita bisan asa sa Bibliya.

Kini nga basahon gisulat ni Lucas, ug gisugdan sa mga pulong, “Ang nahaunang basahon [Ang Ebanghelyo ni Lucas] ... sa tanan nga gisugdan ni Jesus sa pagbuhat ug pagpanudlo, hangtud sa adlaw nga Siya gibayaw, human nga siya pinaagi sa Balaan nga Espiritu nga gihatag ngadto sa mga apostoles nga iyang gipili. “(Buhat 1: 1,2)

ang unang kapitulo sa Mga Buhat mao ang usa ka transisyon gikan sa kinabuhi ni Kristo ngadto sa panahon sa mga apostoles, kay kini nagtala sa katapusang pagpakita ni Jesus kanila, ug ang iyang sugo alang sa pag-alagad pinaagi sa iyang ngalan human sa iyang pagbiya kanila.-ber. 4-11

Ang ikawalong bersikulo sa unang kapitulo nagtala sa usa ka saad nga gihatag sa nabanhaw nga si Jesus. Siya miingon nga ang Espiritu Santo sa dili madugay moabut diha sa mga apostoles, ug nga sa gahum, ug pinaagi sa awtoridad, sa Espiritu sila nga iyang “mga saksi ... sa Jerusalem, ug sa tibook nga Judea, ug sa Samaria, ug ngadto sa mga kinatummyang bahin sa yuta.”

Ang ikaduha nga kapitulo nagtala sa katumanan sa saad ni Jesus sa pagpadala sa Espiritu Santo. Sa King James Version, ang ekspresyon nga “Espiritu Santo” ang kasagaran nga gigamit. Kini mao ang usa ka sayop nga hubad. Kini gidisenyo sa mga maghuhubad sa paghatag sa impresyon nga ang Espiritu Santo mao ang usa ka tawo, apan kini supak sa mga pagtulon-an sa Bibliya. Ang Balaan nga Espiritu mao lamang ang balaan nga gahum, o impluwensya, sa Dios, nga gipadala aron sa pagtuman sa bisan unsa nga mahimong katuyoan.

Miabut sa ibabaw sa mga tinun-an nga naghulat didto sa Jerusalem sa usa ka milagroso nga paagi, aron sa pagtukod sa ilang hugot nga pagtuo ug pagsalig diha kang Jesus ingon nga Mesiyas. Siya mibiya kanila, ug bisan pa nga sila kombinsido sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay, sila anaa sa kalisud nga posisyon sa pagrepresentar kaniya nga walay tinong ebidensiya sa iyang pagbalik ngadto sa langitnong mga sawang. Mao kini ang, sa katumanan sa iyang saad, siya nagpadala sa Espiritu Santo diha kanila aron magpabilin kanila.

Kini nga talagsaon nga kasinatian nahitabo “sa diha nga ang adlaw sa Pentecostes hingpit nga muabot.” (Buhat 2: 1) Ang Pentekostes mao ang usa sa mga espesyal nga kapistahan ug sa panagtigom nga adlaw sa mga Judio, ug daghan nga mga kaliboan kanila ang moduaw sa Jerusalem matag tuig alang sa maong okasyon. Kini nagpasabot nga adunay mga Israelinhon sa siyudad niini nga panahon nga gikan sa daghang mga nasud, nga nagasulti sa pinulongan sa mga nasud diin sila nagpuyo.

Kini naghatag og usa ka maanindot nga kahigayonan alang sa Ginoo sa pagpakita nga ang iyang pabor diha sa ibabaw sa mga tinun-an,

pinaagi sa milagrosong paghatag ug gahum sa pagsulti sa ilang mga paryenti gikan sa nagkalain-laing mga nasod sa ilang kaugalingon nga mga lumad nga mga pinulongan. Mao, nga usa sa mga pagpadayag sa Espiritu Santo niadtong panahona mao ang katakos sa “pagsulti sa mga pinulongan” -nga mao, ang ubang mga pinulongan. (ber. 4-8) Kini mao ang usa ka praktikal kaayo nga pagpasundayag sa balaanon nga gahum, ug natuman nga disenyo sa Diyos sa paghatag sa tanan nga nagkatibulaag nga mga natural nga mga kaliwat ni Abraham nga nanagtigum didto ang usa ka pagpamatuod mahitungod sa Mesiya nga si Jesus.

Ang mga kaaway ni Jesus ang gasupak sa iyang mga sumusunod, ug gipasanginlan nga sila mga hubog. Ang Apostol nga si Pedro dali ug abtik nga misupak niini nga pasangil, ug sa usa sa labing madanihong wali nga gisangyaw, iyang gipatin-aw ngadto sa iyang mga tigpaminaw ang tinuod nga kahulogan sa matood nga panghitabo. Iyang gipamatud-an ang pagkabanhaw ni Jesus gikan sa mga patay, ug gipakita kini diha sa katumanan sa Salmo 16:10, diin si Jesus matagnaong gihulagway nga nag-ingon sa iyang Dios, “dili mo pagabiyaan ang akong kalag sa Hades, ni ikaw motugot nga ang imong Balaan makakita sa pagkadunot.” - Buhat 2:27

Ang asoy nag-ingon nga ang mga tawo “gisakitan sa ilang kasingkasing” pinaagi sa wali ni Pedro, ilabi na sa prangkang pagsulti diin iyang gitudlo ang nasud nga naglansang ni Jesus sa krus. Sila nangutana kon unsay ilang buhaton ubos sa mga kahimtang, ug iyang gitawag diha sa ibabaw kanila nga “Maghinulsol, ug magpabunyag ... sa ngalan ni Jesus-Cristo alang sa kapasayloan sa mga sala, ug kamo makadawat sa gasa sa Espiritu Santo.” (Ber. 36-38) Tulo ka libo ang mitubag sa mensahe ni Pedro niana nga adlaw, ug nabunyagan sa ngalan ni Jesu-Kristo. -ber. 41

“PANAHAON SA PAHIULI”

Ang ikatulo nga kapitulo nagasoy sa laing kahibulongan nga wali ni Pedro, giwali sa usa ka mubo nga panahon human sa Pentekostes. Ang kahimtang medyo lahi sa iyang giwali niadtong Pentekostes. Uban kang Juan, si Pedro miadto sa templo sa takna sa pag-ampo. Sa pultahan sa templo, nga gitawag ug “Matahom,” iyang nakita ang usa ka tawo nga dili makahimo sa paglakaw gikan sa panahon sa iyang pagkatawo. Sa ngalan ni Jesus, si Pedro nag-ayo sa maong tawo, naghimo kaniya sa paglakaw, bisan ngadto sa punto nga “nagluksolukso.” - Buhat 3: 1-8

Ang panon sa katawhan mausisahon, ug kini nga higayon gipahimuslan ni Pedro pinaagi sa pagpatin-aw ngadto kanila nga kini nga milagro nga gihimo sa ngalan sa, ug pinaagi sa gahum sa, nabanhaw nga Kristo, ang tawo nga ilang gilansang sa krus. Unya siya midugang, “Paghinulsol kamo, ug makabig, nga ang inyong mga sala mapala, sa diha nga ang mga panahon sa kahayahay magaabut gikan sa atubangan [nawong] sa Ginoo; Ug iyang ipadala si Jesus, ang Cristo nga gitagana alang kaninyo: Kinsa ang kinahanglan pagadawaton sa langit hangtud sa panahon sa pagtuman na sa tanang mga butang, nga gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa iyang mga balaang profeta sukad pa sa pagsugod sa kalibutan. “- Buhat 3: 19-21

Ang leksyon yano ug klaro, base sa milagro sa pag-ayo sa tawo nga dili makalakaw. Si Pedro nag-ingon, nga sunod sa Ikaduhang Pag-anhi ni Cristo, ang mga milagro niini nga matang mahimong universal na, nga adunay mga panahon sa “pagtuman,” o pagpasig-uli, sa tanang mga butang. Unya siya midugang nga kini nga mahimayaong Maayong Balita, o maayong balita, nga gipamulong pinaagi sa ba-ba sa tanan nga balaan nga mga propeta sa Dios.

Busa kita adunay usa sa mga yabeng teksto nga makatabang sa pag-abli sa mga kahulogan sa bug-os nga Pulong sa Dios. Samtang atong susihon ang mga nagkalain-laing mga basahon sa Bibliya, sa partikular ang mga tagna sa Daang Testamento, kini nga tema sa pagtubos ug sa pagpasig-uli ang kanunay nga gibalik-balik. Karon si Pedro nagpamatuod kon unsa kadtong gipamulong, kay sa niini nga talagsaong wali siya nagsulti kanato nga ang “panahon sa pagtuman” mao ang tema sa tanan nga mga balaan nga mga propeta sa Diyos. Sa pagkatinuod, ang tanan nga uban nga mga sinulat sa Bag-ong Tugon ang usab nagpamatood ug nagpaluyo niini nga sukaranan nga pagtulon-an sa plano sa Dios.

MGA PAGLUTOS UG PAGSULAY

Si Jesus miingon sa iyang mga tinun-an sa wala pa ang iyang kamatayon, “Sa kalibutan kamo may kagul-anan: apan sumalig kamo; Gidaug ko na ang kalibutan. “(Juan 16:33) Ang mga apostoles ug ang uban diha sa unang mga Simbahan nakasinati niini nga paglutos. Judio ug mga Hentil nga managsama ang mga dili mahigalaon ngadto kanila pinaagi sa pagpanghuraw, ug pinaagi sa pagkabilanggo naningkamot sa pagbabag ug, kon mahimo, aron sa paglaglag sa ilang mga buhat. Usa ka panig-ingnan niini mao ang natala sa ikaupat nga kapitulo sa Mga Buhat, nga bersikulo 1-31. Ang maong paglutos mahimong ordinaryo

sa taliwala sa mga sumusunod sa Ginoo.

Grabe nga pagsulay nagsugod usab sa moabut sa ibabaw sa Unang Simbahan. Kadaghanan sa mga tawo nakadungog mahitungod kang Ananias ug si Safira nga iyang asawa, kinsa “namakak ... ngadto sa Dios.” Buhat 5: 1-11 nagtala sa mga kahimtang diin ang ilang kabakakan namatikdan ni Apostol Pedro, ug sila diha-diha dayon gihulog sa kamatayon. Daghan kaligdong sa hunahuna ug-sa-kaugalingong pagsusi miabut sa pagdala sa ibabaw sa tanan nga mga sumusunod ni Kristo ingon nga sila nakadungog niini nga mga butang.

Ang ikaunom ug ikapito nga kapitulo sa unom ka ug pito nag-asoy kang Esteban, ang unang Kristohanong martir. Sa partikular, atong namatikdan ang kusganon nga pakigpulong nga iyang gitugyan sa atubangan sa mga Judio Sanhedrin sa dihang gitawag aron sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon batok sa mga akusasyon sa iyang mga Judio kaaway. Si Saul sa Tarso kaniadto usa ka sakop sa Sanhedrin, ug miuyon sa kamatayon ni Esteban. Siya pa gani mitabang sa pagpatay pinaagi sa pagbantay sa mga bisti sa mga tawo nga nibato niini nga batan-on nga dekanong ngadto sa kamatayon.

PAGKABALHIN NI SAUL

Si Saul nga taga-Tarso sa ulahi nakabig sa Kristiyanismo. Sa ika-siyam nga kapitulo bersikulo sa usa ug duha, kita gipahibalo nga si Saul, “apan mga hulga sa pagpamatay batok sa mga tinun-an sa Ginoo, miadto sa labawng sacerdote, Ug nangayo kaniya ug mga sulat sa Damasco ngadto sa mga sinagoga, nga kon siya hingkaplagan sa bisan unsa nga sa niini nga paagi, bisan kon sila mga lalaki o mga babaye, iyang mataral sila nga ginapos ngadto sa Jerusalem.”

Hinatagan niini nga awtoridad, si Saul sa iyang pagpadulong sa Damasco sa dihang “kalit ang pagsidlak libut kaniya sa usa ka kahayag nga gikan sa langit: Ug sa napukan siya sa yuta, ug nadungog ang usa ka tingog, nga nagaingon kaniya: Saul, Saul, nganong ginalutos mo ako?” sa pangutana kon kinsa kini nga sa ingon gitawag siya, si Saul nakadungog sa katin-awan, “Ako mao si Jesus nga imong ginalutos.” - Buhat 9: 3-5

Si Saul dali nga nakasabot nga pinaagi sa paglutos sa mga tinon-an ni Cristo siya ang sa pagkatinuod ang nakigkontra sa Dios, kay kini nga kasinatian ang nagpadayag kaniya sa kamatuoran nga si Jesus mao ang gisaad nga Mesiyas. Sa tubag sa iyang pangutana, “Unsa ba ang buot

mo nga akong buhaton?” Si Saul gisugo sa pag-adto sa usa ka balay sa Damasco ug didto siya makadawat sa iyang mga instruksiyon.-ber. 6

Gikan sa usa ka mapait nga kaaway sa Naunang Simbahan, si Saul, nga nailhan human niini nga si Pablo, nahimong usa ka madasigon nga sumusunod sa Magtutudlo. Iyang gihalad ang iyang kinabuhi sa pag-alagad sa Ginoo ug sa Ebanghelyo ni Kristo. Pinaagi sa balaan nga pagtudlo siya nahimong usa sa mga nag-unang mga apostoles, ang iyang mga paningkamot nga ilabina ngadto sa mga Gentil. Human sa iyang pagkakabig, si Jesus miingon kaniya, “siya mao ang usa ka pinili nga galamiton ko sa pagdala sa akong ngalan sa atubangan sa mga Gentil, ug sa mga hari, ug sa mga anak sa Israel: Kay ipakita ko kaniya unsa kadaghan ang kinahanglan iyang pagaantuson tungod sa akong ngalan . “- bers 15,16

MISYONARYONG PANAW NI PABLO

Gikan sa ikanapulog tulo nga kapitulo hangtod sa katapusan sa Basahon sa Mga Buhat, gawas sa kapitulo napulo’g lima, kini tanan may kalabutan sa daghang mga makapaikag, ug sa mga daghan nga mga pagsulay, nga mga kasinatian ni Pablo samtang mibiyahe siya sa nagkalin laing mga dapitsa sa iyang pag-ministeryo sa Ebanghelyo. Siya gilutos sa daghang mga mabangis nga mga paagi. Usa sa iyang mga panaw mao ang destinasyon sa Jerusalem, ug siya gipahibalo sa Dios, pinaagi sa Espiritu Santo, nga ang mga gapus ug pagkabinilanggo ang naghulat kaniya didto. Tungod niini, ang mga kaigsoonan nagtinguha sa pagpugong kaniya gikan sa pagbutyag sa iyang kaugalingon niini nga katalagman. Ni Pablo maanindot nga espiritu sa debosyon ngadto sa iyang Ginoo gipasundayag sa iyang tubag, “Unsay ipasabot ninyo sa paghilak ug sa paglapas sa akong kasingkasing? kay ako andam dili lamang sa pagpagapus, kondili usab sa pagpakamatay sa Jerusalem tungod sa ngalan sa Ginoong Jesus. “(Buhat 21:13) Sa ulahi, mibiyahe siya ngadto sa Roma diin siya gibilanggo pag-usab, ug sa katapusan gitugyan sa kamatayon, diha sa mga kamot sa Romanhong Emperador nga si Nero.

Sa usa sa iyang mga misyonaryo nga mga panaw, si Pablo miduaw sa Atenas, ug gikuha sa mga nakahibalo nga mga kalalakinhon ug mga pilosopo sa Areopago, ang “Korte Suprema” sa Atenas sa Mars ‘Hill. Siya giakusahan sa pagpaila sa usa ka bag-o nga dios. Miplastar sa usa ka posisyon sa kiliran sa bungtod, usa ka templo nga nagbuntaog sa iyang ulo, si Pablo nagsugod sa iyang depensa pinaagi sa pagkomento

sa daghang mga dios-dios, pagpasidungog sa mga nagkalain-laing mga dios, nga napuno sa walog sa ubos kaniya. Sa niini nga kahimtang, gitawag niya ang iyang mga mamiminaw ang pagtagad sa usa sa ilang mga dios-dios, nga nagdala sa inskripsiyon, “SA WALA HI-ILHI NGA DIOS,” ug miingon, “Kinsa tungod kay wala ninyo hiilhi, ginamantala ko kaninyo.” - Buhat 17:18 -23

Sa pagpadayon, si Pablo miingon, “Ang Dios nga nagbuhat sa kalibutan ug sa tanang butang nga anaa niini, sa nakita nga siya Ginoo sa langit ug sa yuta, wala magpuyo diha sa mga templo nga binuhat sa mga kamot [usa ka pamahayag nga giaghat sa dakong mga nagbunatog nga templo sa bungtod sa ibabaw kaniya]; Ni ginasimba uban sa mga kamot sa tawo, ingon nga nagkinahanglan pa siya sa bisan unsang butang, sa nakita nga siya nagahatag sa tanan sa kinabuhi, ug sa gininhawa, ug sa tanang mga butang; Ug gibuhat sa usa ka dugo sa tanan nga mga nasud sa mga tawo aron sa pagpuyo sa tibook, nga nawong sa yuta, ug determinado sa mga panahon sa wala pa gitudlo, ug ang mga utlanan sa ilang puloy-anan; Aron sila mangita sa Ginoo, kong sila unta mobati sunod kaniya, ug makakaplag kaniya, bisan tuod nga siya dili ra halayo gikan sa matag usa kanato. Kay diha kaniya kita nangabuhi, ug nagalihok, ug nagalungtad; sumala usab sa inyong kaugalingong mga magbabalak: Kay kita iyang kaliwat. Busa kay kita kaliwat sa Dios, dili angay nga maghunahuna kita nga ang pagkadios sama sa bulawan, kun sa salapi kun sa bato, nga kinulit tungod sa kabatid ug paglalang sa mga tawo.” - Buhat 17: 24-29

Kini mao ang mahinungdanon nga timan-an nga si Pablo migamit sa pulong nga “pasalig” sa iyang paghisgot sa umaabot nga adlaw sa paghukom. Kini nagpakita nga ang “Adlaw sa Paghukom” sa mga Kasulatan mao ang mahimong usa ka panalangin ngadto sa katawhan. Kon kini nga mahimong matapos ang kalibotan, kini dili na usa ka hinungdan sa pagmaya kon si Pablo naghatag sa usa ka pasalig nga ang maong makalilisang nga panahon moabut. Kon atong susihon ang mahinungdanon nga laraw sa Dios diha sa Bibliya, atong makita nga ang iyang Adlaw sa Paghukom mao ang usa ka libo ka tuig sa gitawag, ug mahimong usa ka panahon sa diin ang tanan nga mga katawhan nga gihatag sa usa ka tinuod nga kahibalo sa Dios ug sa iyang mga balaod, ug usa ka kahigayunan sa pagsunod kanila ug mabuhi.

MGA JUDIO UG GENTIL

Sa Basahon sa mga Buhat kita usab nakahibalo sa malisod nga

kahimtang nga miabot sa Nahaunang mga Simbahan sa dihang ang mga Gentil nagsugod sa pagdawat kang Kristo ug miapil sa mga magtotoong mga Judio. Sa dihang si Jesus unang nagpadala sa iyang mga tinun-an sa pag-ministeryo, siya nagsugo kanila sa dili pag-adto sa mga Gentil. (Mat. 10: 5) Sa wala pa ang iyang pagkayab, hinoon, siya mibakwi niini nga pagdili pinaagi sa pagsulti kanila sa pag-adto ngadto sa tibuok kalibutan. (Buhat 1: 8) Ang mga apostoles, ilabi na si Pedro, nagtan-aw niini nga lisud nga mapasig-uli ngadto sa mas halapad nga panglantaw.

Si Cornelio mao ang unang kinabig nga Hentil. Ang Ginoo naghatag ug usa ka espesyal nga pribilehiyo nga grasya, nga gipadayag diha sa usa ka panan-awon ngadto kang Cornelio, ug ang usa usab kang Pedro. Ang katuyoan niini nga mga panan-awon mao nga duruha magtingobpaguban aron nga ang apostol makapresentar sa mensahe sa Ebanghelyo ngadto sa matinud-anon nga Hentil. Kini nga impormasyon ang nahitala sa Buhat, kapitulo napulo ug napulo'g usa, ug mao ang usa sa labing makapaikag nga mga asoy nga diha sa Bibliya.

Sa panan-awon ni Cornelio, ang Ginoo mitudlo kaniya sa pagpadala sa mga tawo sa pagtawag alang sa Pedro, nga didto sa Jope sa balay ni “Simon nga magtatabas sa panit.” Sa sunod nga adlaw, samtang si Pedro nag-ampo sa atop sa balay ni Simon, siya “ingon sa nagdamgo” Ang iyang damgo, sa pagkamatood maoy usa ka panan-awon nga nagagikan sa Ginoo, nga diin siya nakakita sa usa ka “habol,” “ginansilyo nga porma sa usa ka bukag, gitonton gikan sa langit, nga napuno sa tanang matang sa “mananap sa yuta nga may upat ka tiil, ug sa mga ihalas nga mga mananap, ug sa mga nagakamang sa yuta, ug ang mga langgam sa kahanginan. “Siya gidapit sa” pagbangon, pagpatay, ug sa pagkaon. “- Buhat 10: 1-13

Si Pedro nakaila niini nga mga mananap ug langgam nga matod pa sa balaod sa mga Judio, mahugaw, mao nga midumili siya niini sa pagkaon. Ug ang Ginoo miingon kaniya, “butang nga gihinloan sa Dios, nga ang tawag dili mo komon.” (Ber. 14,15) Sa ulahi, nga gipangulohan pinaagi sa usa ka dugang nga paggiya sa Ginoo, si Pedro gidala ngadto sa balay sa Hentil nga si Cornelio, ug siya ug ang iyang panimalay nidawat kang Cristo. Ug si Pedro nakaamgo nga diha sa iyang panan-awon ang Dios nag-ingon kaniya nga ang panahon miabut na nga ang mga Gentil, nga kanhi giisip wala gipaboran sa Diyos, ang karon gidawat na. Sa pagpahayag sa iyang impresyon, si Pedro miingon, “Sa pagkatinuod naila ko nga ang Dios walay pinalabi sa mga tawo: Apan sa tagsatagsa

ka nasud nga mahadlok kaniya, ug magabuhat sa pagkamatarung, gidawat uban kaniya.” - Buhat 10: 34,35

Kini nga talagsaong kasinatian wala makahusay ug hingpit sa isyu alang sa Unang Simbahan. Sa ulahi, usa ka komperensya sa mga kaigsoonan ang gihimo sa Jerusalem diin ang nahaunang gipanaghisgutan mao ang mahitungod sa mga Hentil nga mga magtutuo, ug sa unsa nga maayong paagi sila ilakip sa mga lokal nga mga grupo, nga niadtong panahona ang gisakopan sa mga Judio. Si Pedro anaa niana nga komperensya, ug nagpamatuod mahitungod sa iyang kasinatian mahitungod sa pagkakabig ni Cornelio. Si Pablo usab didto ug mipamatuod sa daghan nga mga Hentil nga nangakabig nga iyang nasaksihan-Buhat 15: 1-12

Si Santiago, nga dayag mao ang nangulo sa maong komperensya, ang nagsumada sa mga nadungog sa mosunod: “Mga igsoon, patalinghugi ninyo ako: si Simeon [nga mao, si Pedro] ang paagi nga ang Dios sa unang pagduaw sa mga Gentil [usa ka paghisgot sa ni Pedro pagpamatuod mahitungod Cornelio], aron pagakuhaon gikan kanila ang usa ka katawohan alang sa iyang ngalan. Ug niini nahiuyon ang mga pulong sa mga manalagna; ingon nga kini nahisulat, Human niini mobalik ako, ug pagatukoron ko pag-usab ang tabernaculo ni David, nga napukan; ug pagatukoron ko pag-usab ang mga guba niini, ug akong patindogon kini, Aron nga ang nahabilin nga mga tawo, managpangita sa Ginoo, ug ang tanang mga Gentil nga sa ibabaw nila gitawag ang akong ngalan, nagaingon ang Ginoo, nga nagabuhat sa tanan nga mga butang. Nailhan sa Dios ang tanan sa iyang mga buhat gikan sa sinugdanan sa kalibutan. “- Buhat 15: 13-18

Kini mao an gusa ka maayo nga makapalamdag nga presentasyon sa husto nga han-ay sa plano sa Dios. Ang “tabernakulo ni David” mao ang nagharing balay ni David. Kini napukan niadtong imaging labaw sa unom ka siglo. Ang mga tinun-an mitoo nga kini nga ipahiuli ni Kristo, apan hangtod niini nga panahon sila walay tin-aw nga kahibalo kon kanus-a kini matuman. Ang katapusan nga panahon nga si Jesus nakig-uban kanila sila nangutana kaniya, “ba ikaw niini nga panahon sa pagpasig-uli pag-usab sa gingharian ngadto sa Israel?” Si Jesus mitubag, “Kini mao ang dili alang kaninyo nga masayud sa mga panahon o mga kahigayonan nga gitudlo sa Amahan pinaagi sa iyang kaugalingong gahum. “- Buhat 1: 6,7

Ang panglantaw sa mga apostoles ang karon napalapad, bisan pa niana, ug sa niini nga komperensya nasabtan ni Santiago nga ang

tsbrnskulo ni David nga dili mstindog pag-usab hangtud nga human ang “usa ka katawhan alang sa iyang ngalan” ang matigom gikan sa taliwala sa mga Gentil. Ang ekspresyon nga, “katawhan alang sa iyang ngalan,” nagpaila kini nga mga gitawag nga mga miyembro sa Dios sa balaan nga pamilya. Sa una, kini nga “hataas nga tawag” alang lamang sa mga Judio, apan karon kini gihatag ngadto sa mga Hentil.-Phil. 3:14; Roma. 9: 23,24

Sa diha nga kini nga buhat sa pagpili gikan sa kalibutan sa mga tawo nga mahimong kaubang mga manununod uban ni Jesus ang mahuman, moabut ang pagtukod pag-usab sa tabernaculo, o balay, ni David diha sa mga kamot ni Kristo ug sa iyang “pangasaw-onon,” Dios sa langitnong pamilya. Dayon, sama nga si Santiago dugang nga nagaingon, “ang salin sa mga tawo” -ang tanan mga Gentil ug mga Judio-nga gihatag sa usa ka oportunidad sa pagdawat sa mga panalangin sa usa ka libo ka tuig nga Mesiyantikong gingharian, ang mao nga panahon nga angnahisgutan nga “Adlaw sa Paghukom.”

WALAY DENOMINASYON

Sukad nga ang Basahon sa mga Buhat misulat sa pagtukod sa unang mga Simbahan, sugod sa pagbubo sa Balaan nga Espiritu sa Pentekostes, ug sa ilalum sa paggiya sa dinasig nga mga apostoles, kini mao ang makapaikag nga timaan-unsang wala mahitabo. Pananglitan, walay pagtukod sa mahal nga mga edipisyo alang sa pagpahigayon sa relihiyosong serbisyo. Walay bisan unsa nga nagpakita nga ang usa ka balay tigumanan gitukod ubos sa direksyon sa mga apostoles.

Pipila ka mga paghisgot sa mga kongregasyon sa mga igsoon ang nanagtigom balay sa usa’g usa ka mga magtotoo. Walay duhaduha nga ang pipila niini nga mga grupo, sama sa usa nga didto sa Jerusalem, daghan ra kaayo aron magtigom sa usa ka balay, ug sa walay duhaduha sila nigamit ug nagkalain-laing lawak nga matigoman. Sa atong makita sa asoy, kadtong mga nahaunang magtotoo wala maghunahuna nga kinahanglan magtukod ug mga balay tigomanan.

Ang laing makapaikag nga kamatuoran mao nga walay makitang ebidensya nga adunay mga ngalan sa denominasyon ang gigamit. Kita gipahibalo nga ang mga magtutuo unang gitawag nga “Kristohanon” didto sa Antioquia. (Buhat 11:26) Kini nga ngalan gigamit lamang sa makaduha diha sa Basahon sa mga Buhat, ug sa makausa sa ulahi sa usa ka sulat nga gisulat ni Pedro. (Buhat 26:28; ako Ped. 4:16) Ang maong pulong “simbahan” -Greek, ecclesia-mao lamang ang ngalan

nga nakalakip ngadto sa mga magtutuo, nga gitawag nga simbahan sa Dios, sa simbahan ni Kristo, ang simbahan didto sa Jerusalem, sa Efeso, sa Roma, sa balay ni Aquilla, ug uban pang mga susama nga mga pakisayran.

Unsa kalain nga pagtalikod gikan niini nga kayano ang naugmad sa mga Kristohanong mga magtutuo sukad niadtong unang mga adlaw! Dili ba maalamon alang sa tanan nga nangita sa “daan nga mga dalan” sa pagbalik ngadto sa mga yano nga mga paagi ug mga kostumbre? (Jer. 6:16) Kita nagtuo nga ang mga dakong espirtohanong panalangin ang naghulat niadtong kinsa maisog nga mobuhat niini.

Mas daghan pa ang mahimo nga masulat niini nga mga pahina nga mahitungod sa mga Buhat sa mga Apostoles, ug ato lamang gihisgotan ang pipila niini. Kami nag-awhag sa atong mga magbabasa sa dugang pa nga pagtan-aw niining importante nga asoy sa pagtukod sa unang mga Simbahan. Ikaw makadawat sa dakong panalangin, samtang inyong hatagan sa pagtagad kining talagsaon nga bahin sa Balaang Pulong sa Diyos. Hinaut nga kita tanan adunay sama nga pagbati sama sa salmista, kinsa miingon, “Ang imong pulong maoy lamparahan sa akong mga tiil, Ug kahayag sa akong alagianan.” - Sal. 119: 105 ■

Ang atong Manunubos Moabut

Yabeng Bersikulo: “Ug usa ka Manunubos moabut sa Sion, ug ngadto kanila nga nanaglikay sa kasalanan diha kang Jacob, nagaingon si Jehova..”

—Isaias 59:20

Piniling Kasulatan:

Isaias 59:15-21

NIADTONG

KAPANAHOAN

SA DAANG TUGON, ang Kasulatan nagpadayag nga ang nasod sa Israel mao ang gipalabi sa Diyos nga makadawat sa mga panalangin sa Diyos nga gipasikad sa ilang pagsunod sa iyang mga balaod. Tungod sa iyang paglapas ug kapakyas sa pagtahod sa Langitnong Amahan, ang Israel gisilotan sa hilabihan, nga gisakit sa iyang mga kaaway sa makadaghan nga higayon hangtud nga ang Dios nagpatindog sa mga maghuhukom aron sa pagluwas kaniya gikan niini nga mga kaaway. Sa ulahi nakasinati siya sa

pagpasakop sa Hentil nga kamandoan sugod sa Babilonia sulod sa daghang mga siglo.

Sa katapusan, ang mga Judio nagkatibulaag sa langyaw nga mga yuta sa diha nga ang Jerusalem giilog ug ang ilang templo naguba sa unang siglo AD. Ang Diyos, pinaagi ni Propeta Amos, miingon, “Pamatia kining pulong nga gipamulong ni Jehova batok kaninyo, Oh mga anak sa Israel, batok sa tibook nga banay nga gikuha ko gikan sa yuta sa Egipto, nga nagaingon: kamo lamang ang akong giila sa tanang mga kabanayan sa yuta: busa silotan ko kamo tungod sa tanan ninyo nga mga kasal-anan. “- Amos 3: 1,2

Ang Basahon ni Isaias naglakip sa daghan nga mga tagna nga nagdetalye sa mga paghukom sa Diyos sa Israel, apan dugang pa, kini nitagna sa iyang paghinulsol ug pagpasig-uli sa panahon sa umaabot nga gingharian ilalum sa pamunuan ni Jesus-Kristo, ang iyang Mesiya. Sa panahon sa ministeryo ni Isaias, iyang gitug-an ang sala sa Israel ingon nga iyang kaugalingon, uban sa pag-ila sa walay katarong sa katawhan, sa pagkadili-matarung, pagkabuta, rebelyon, ug nagapadayon nga

pagpamakak. (Isa. 59: 9-15) Kini mayo nga timan-an nga tungod sa sala, nga unsa ang tinuod sa Israel mao usab ang mahitabo sa tibook nga kaliwat sa katawhan.—Rom. 3:23

Gikan sa balaan nga panglantaw walay makasasala sa yuta nga makahimo sa pagpangamuyo alang sa Israel aron sa paglukat sa nasud. Bisan pa niana, ang atong maloloy-on nga Langitnong Amahan mihatag sa paagi diin ang Israel, ug ang tanan nga mga nahulog nga katawhan mahimo nga mahaw-as gikan sa kadautan ug sa kamatayon. “Kay gihigugma sa Dios ang kalibutan, nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhi nga walay katapusan.” - Juan 3:

Uban sa paghisgot sa mga mekanismo diin ang sala ug inhustisya pagatangton, ang “bukton” sa Dios, pinaagi sa pagkatawo ni Cristo Jesus, ang gihulagway nga usa ka manggugubat nga magsul-ob sa “pagkamatarong ingon sa usa ka kotamaya,” usa ka “helmet sa kaluwasan,” ug “bisti sa panimalus” aron pagwagtang sa dautan sa wala pa ang gingharian sa mga panalangin ug kalinaw sa panahon sa paghari sa Mesiyas. Bisan tuod ang Israel sa kinatibuk-an ang nagsalikway kang Kristo sa panahon sa iyang yutan-ong ministeryo ug gilutos sa Hentil nga mga kaaway sukad niadto nga panahon, ang Kasulatan nagpasalig nga sila luwason gikan sa katalagman isip resulta sa paghinulsol ug pag-ila ni Cristo Jesus nga ilang Manluluwas ug Manunubos.- Isa. 59: 16-19

Ang atong yabeng bersikulo nagpamatuod sa pagpasig-uli sa Israel diha sa pabor sa Diyos sa diha nga ang Bag-ong Pakigsaad magasugod na ug ang Espiritu sa Dios igabubo sa tanan nga unod. Makig-uban kang Kristo niini nga buhat sa pagpanalangin sa Israel, ug uban pang mga andam ug masulundon nga mga miyembro sa tawhanong pamilya mao ang Iglesya, nga magahari uban sa Ginoo sa pagtukod sa usa ka gobyerno sa pagkamatarung.

Unsa ka bulahan nga pribilehiyo alang kanato isip mga sumusunod sa lakang sa Magtutudlo nga makaamgo nga ang pagkaminumanon ngadto sa Dios nining panahon sa atong Kristohanong pagkinnabuhi ang makapahimo kanato sa pag-apil niining talagsaong programa sa pagwagtang sa mga dautan nga naghampak sa katawhan sukad nga si Adan nakasala sa Tanaman sa Eden. ■

Ang Pagpili nga Mahimong Matarong

Yabeng Bersikulo: **BISAN PAMAN NGA ANG DIYOS**
“Mao kini ang giingon ni Jehova sa mga panon, ang Dios sa Israel: Usba ang inyong mga kagawian, ug ang inyong mga binuhatan, ug kamo papuy-on ko niining dapita..” ADUNAY DAGHANG mga hiyas, ang hustisya mao ang nauna niya nga baruganan nga maoy iyang gipasikaran sa iyang pagdumala sa tanang maalamon nga mga binuhat. Ang Kasulatan nagpamatood mahitungod sa Langitnong Amahan nga “ang hustisya ug paghukom mao ang puloy-anan sa imong trono.” - Salmo 89:14

—Jeremias 7:3

Piniling Kasulatan:

Jeremias 7:1-15

Sa wala pa ang pagkapukan sa Juda ngadto sa Babilonia, si Jeremias gisugo sa Ginoo sa pagdala sa usa ka mensahe ngadto sa mga tawo sa Jerusalem sa ganghaan sa Templo. (Jer. 7: 1,2) Sa mga pulong sa atong yabeng bersikulo, ang manalagna mipahayag nga ang Dios dili dad-on ang gisaad nga paghukom kon ang Juda maghinulsol sa mga pulong ug mga buhat.

“Ayaw kamo pagsalig sa bakakong mga pulong, nga nagaingon: Ang templo ni Jehova, Ang templo ni Jehova, Ang templo ni Jehova, mao kini. Kay kong ayohon ninyo ang inyong mga dalan ug ang inyong mga binuhatan; kon inyong himoon ang hustisya taliwala sa usa ka tawo ug sa iyang isigkatawo,” si Jeremias nagpadayon, “Unya papuy-on ko kamo dinhi nga dapit ... sa gihapon ug sa walay katapusan. “- bers 4,5,7

Ang giladmon sa dili matarung nga panggawi sa Juda naglakip sa pagdagmal sa mga mahuyang ug walay ikasarang nga mga sakop sa katilingban, ang mga buhat sa pagpatay, idolatrosong pagsimba, ug pagpanapaw. Bisan paman nga kini nga mga mangil-ad nga mga buhat mikaylap sa tibuok nasud, ang Diyos andam sa paghatag sa kalooy tungod sa iyang dakong gugma, kong ang katawohan magpakita sa

espiritu sa tinuod nga paghinulsol. Apan subo kay ang mga Judio wala manumbaling sa mensahe sa Diyos ngadto kanila pinaagi kang Jeremias. Hinoon sila nanagpatalinghug sa mga mini nga mga propeta, nga nagdasig kanila sa pagtuo nga ang pag-apil sa nagkalain-laing salawayon nga mga ritwal ug obligasyon nga naglakip sa pagsimba didto sa emplo ang maghatag kanila sa resistensya gikan sa gitagnang silot alang sa ilang mga daotan binuhatan. Ber 6-11

Sa wala pa ang pagtukod sa Templo sa Jerusalem sa panahon sa paghari ni Solomon, ang Silo mao ang sentro sa relihiyosong pagsimba, diin ang Tabernakulo nga Pagatiguman ug ang halaran sa Dios nagpabilin sulod sa daghan nga mga tuig. Bisan pa niana, tungod sa kasal-anansa Israel, ang Shilo gilaglag bisan tuod nga ang Arka sa Kasabotan ang didto nahimutang. (Sal. 78: 58-60) Busa, ang leksyon sa Silo gihatag pinaagi ni Propetang Jeremias ingon nga usa ka panig-ingnan kon sa unsang paagi ipahamatang sa Diyos ang susama nga paghukom batok sa mga katawhan sa Juda didto sa Jerusalem, tungod kay ang mga tawo wala manumbaling sa Pulong sa Dios nga nag awhag kanila sa paghinulsol sa ilang mga daotan nga mga binuhatan. --Jer. 7: 12-15

Human matapos si Jeremias pagsulti sa mga pulong sa Ginoo diha sa ganghaan sa Templo, ang Diyos nagpahibalo kaniya nga dili mag-ampo alang sa mga katawhan nga nagpadayon sa ilang mga dulumtanan, idolatroso nga pagsimba ug pagdumili sa pagdawat sa pagsaway. Ang ilang pagkagahian moresulta sa usa ka makalilisang nga pagkamatay, ug sa katapusan ang yuta mabiyaan.--ber. 16-34

Sukad sa panahon nga ang Israel nasakop sa Babilonia, sa wala pa ang Unang Pag-anhi ni Kristo sa diha nga iyang gihalad ang iyang kaugalingon ngadto sa mga Judio ingon nga ilang Hari, sila padayon nga anaa sa ilalum sa mga pagmando sa mga langyaw nga mga gahum, hangtud sa tunga-tunga sa sa ika-kawhaan ka siglo. Bisan karon, human mitukod pag-usab sa ilang kaugalingong yuta nga ingon nga mga katawhan, ang mga nasud nga naglibut kanila sa kinatibuk-an sa gihapon ilang mga kaaway, nga matinguhaon sa paglaglag kanila.

Kita mapasalamaton, bisan pa niana, nga ubos sa probisyon sa Bag-ong Pakigsaad, ang Israel sa katapusan makaangkon ug kalinaw. Uban sa balaod sa Dios nga mahisulat diha sa mga kasingkasing sa mga Judio, sila bug-os nga mobalik ngadto sa pabor sa Diyos, nga maglakaw sa dalan sa Diyos ug makasinati sa malungtaron nga mga panalangin.-Jer. 31: 31-34 ■

Ang Tawag sa Paghinulsol

Yabeng Bersikulo: **DILI SAMA KANG JEREMIAS, KINSA**
“Busa ako maghukom nanagna didto sa Juda ug nagsulti sa ilang
kanimo, Oh balay sa kalaglagan sa wala pa siya gidala nga binihag
Israel, ang tagsatagsa ngadto sa Egipto, si Ezequiel nakadawat sa
sumala sa iyang mga iyang matagnaong mga sugo samtang didto
dalán, nagaingon sa Babilonia ug nipasidaan sa balay sa Israel
ang Ginoong Jehova: mahitungod sa mga sangputanan sa ilang
Bumalik kamo kanako pagkadili-matinumanon ngadto sa Diyos.-
ug tumalikod kamo Jer. 43: 1-8; Ezeq. 1: 1-3
gikan sa tanan ninyong Ang katawhan sa Juda nibasol sa ilang
kalapasan; aron ang mga sala sa kapakyasan sa ilang mga
pagkadautan dili katigulangan.
mahimong inyong
kalaglagan. Isalibay Ang Langitnong Amahan nibatok niini nga
gikan kaninyo ang tanan panghunahuna. Pinaagi kang Exequiel iyang
ninyong kalapasan, gipaila nga ang matag usa ang responsable
diin kamo makasala; sa ilang kaugalingong mga sala.
ug magbag-o kamo
sa kasingkasing ug Sa atong leksyon karon, gihatagan kita
magbag-o sa espiritu: ug mga pananglitan mahitungod sa mga
kay ngano ba nga prinsipyo sa balaanong paghukom may
mamatay kamo, Oh balay kalabutan sa tawo nga nagbuhat sa kon unsa
sa Israel?” ang husto ug matarong, ang dautang anak sa

—Exequiel 18:30,31

Piniling Kasulatan:

Exequiel 18:1-13,30-32

Sa atong leksyon karon, gihatagan kita ug mga pananglitan mahitungod sa mga prinsipyo sa balaanong paghukom may kalabutan sa tawo nga nagbuhat sa kon unsa ang husto ug matarong, ang dautang anak sa matarong nga tawo, ang matarong nga anak sa dautang amahan, ang dautang tawo nga naghinulsol, ug ang matarong nga tawo nga nitalikod sa pagkamatarong ug naghimo sa dautan.—bers 5-24

Ang atong yabeng bersikulo nagpamatood nga ang Diyos nagtinguha nga maghinulsol ang mga makasasala, bisan tuod nga kadtong makitaan

nga wala nay kausaban ang pagalaglagon. Sa paglantaw niini nga pagtoon sa halapad nga panglantaw, tungod sa sala ni Adan, walay usa nga matarong. Kon dili sa kamatooran nga gihatag ni Kristo ang perpekto niyang tawhanong pagkatawo aron sa paglaukat sa katawhan, walay bisan usa ang makaabot sa mga gikinahanglan sa Langitnong Amahan aron makab-ot ang kinabuhing walay katapusan.

Niining Panahon sa Ebanghelyo, kadtong mga naghinulsol sa ilang mga sala ug matinud-anong naningkamot nga maglakaw diha sa mga lakang sa atong Ginoo ang giisip sa Diyos nga gipakamatarong. Kon sila matinud-anon sa paghimo sa ilang mga gisaad nga paghalad, ilang madawat ang langitnong ganti ug motabang sa Magtutudlo sa panahon sa umalabot nga gingharian sa paghiuli sa katawhan balik ngadto sa kahingpitan diin gitagamtam n Adan ug Eba niadtong wala pa sila nagmasinupakon.

Dugang pa, ang umalabot nga aplikasyon nga “ang kalag nga nakasala, mamatay,” ang mahitabo sa dihang si Satanas gapuson ug ang katawhan adunay oportunidad nga makakab-ot ug kahingpitan ug pinaagi sa pagkamasinundanon, mabuhi sa walay katapusan. Niana nga panahon, ang tanan responsable sa ilang mga binuhatan tungod kay sila hingpit naman nga nalamdagan mahitungod sa mga gikinahanglan sa Langitnong Amahan.

Pagka mapasalamaton unya sa tanang katawhan sa dihang sila pagabangonon gikan sa ilang mga lubnganan ug hataga sa oportunidad nga sa walay katapusan mahiuyon uban sa Diyos ug sa pagdawat sa iyang pabor nga walay katapusan.—Juan 5:28,29; Pinadayag 21:1-4 ■

Senemanang Pagtolun-an sa Bibliya

Leksyon Para sa Agosto 23, 2015

Ang Diyos Nangita ug Hustisya

Yabeng Bersikulo: **ANG BALAOD NGA GIHATAG**
“*“Mao kini ang gisulti ni Jehova sa mga panon, nga nagaingon: Magpahamtang ka sa matuod nga paghukom, ug magpakita sa kalooy ug malomong pagbati ang tagsatagsa ka tawo sa iyang igsoon nga lalake: Ug dili mo pagdaugdaugon ang mga balong babaye, ni ang mga ilo, ni ang dumuloong, ni ang kabus; ug bisan kinsa kaninyo ayaw pahunahunaa ug dautan batok sa iyang igsoon nga lalake diha sa imong kasingkasing. “*
Zacarias 7: 9,10

NGADTO KANG MOISES nagsugo sa pagpuasa sa Adlaw sa Atonement [Pagtabon sa Sala] sa Israel (Lev. 16:29-34) Hinoon, samtang diha pa sila ubos sa Babilonya, ang Huiyong katawhan naghimo ug dugang pang mga puasa isip paghinumdum sa mga nagkalin laing panghitabo nga may kalambigitan sa ilang masakit nga kapildiha sa mga kamot ni Nebocodonosor. (II Hari 25:2-10) Sa atong leksyon karon, sa dihang ang mga nabihag nahibalik na sa ilang yuta, usa ka delegasyon ang gipadala ngadto sa mga pari ug propeta aron makisayod mahitungod sa pagpadayon niini nga mga puasa.—Zacarias 7:1-3

Ang Langitnong Amahan pinaagi sa iiyang sulugoon nga si Zacarias nitubag niini nga pagpakisayod. “Unya ang pulong ni Jehova sa mga panon midangat kanako, nga nagaingon:

Piniling Kasulatan: Sultihi ang tanang katawohan sa yuta, ug ang mga sacerdote, nga magaingon:
Zacarias 7:8-14 Sa pagpuasa ug sa pagbangotan ninyo sa ikalima ug sa ikapito ka bulan, bisan niining kapitoan ka tuig, nagpuasa ba gayud kamo kanako, bisan pa kanako? Ug sa pagkaon ninyo, ug sa pag-inum ninyo, wala ba kamo magkaon alang sa inyong kaugalingon, ug mag-inum alang sa inyo lamang nga kaugalingon? Wala ba kamo magpalalinghug sa mga

pulong nga gisinggit ni Jehova pinaagi sa unang mga manalagna, sa diha nga ginapuy-an pa ang Jerusalem ug sa nagmauswagon pa, ug sa naglibut pa ang mga siyudad niini, sa ginapuy-an pa ang Habagatan ug ang kapatagan?” bers. 4-7

Ang atong Yabeng Bersikulo naghatag ug bili sa gikinahanglan sa Diyos nga kinaiya sa iyang mga katawhan lakip na niini nga makitaan sa hustisya, kalooy ug kalolot ngadto sa uban. Dili lamang kini matood para sa Juda kaniadto, kon dili mao kini nga parehong mga kinaiya ang gipaabot nga makita niadtong tanan nga nahigugma sa katarong karon ug sa umalabot.

Bisan pa sa kaklaro sa tubag sa Diyos, ang Israel nagdumili sa pagtuman niini nga awthag. Sila klaro nga wala makaila sa kasuko sa Diyos kanila, lakip na niini ang ilang pagkatibulaag ug pagkamingaw sa ilang yuta, nga resulta sa kagahi sa ilang mga kasingkasing. “Apan sila nanagdumili sa pagpatalinghug, ug minggabling sa mga abaga, ug gisampungang ang ilang mga igdulungog aron sila dili managpakadungog. Oo, ang ilang mga kasingkasing ilang gihimo nga ingon sa bato nga sama sa diamante kagahi, tingali unya sila makadungog sa Kasugoan, ug sa mga pulong nga gipadala ni Jehova sa mga panon pinaagi sa iyang Espiritu pinaagi sa unang mga manalagna; busa midangat ang dakung kaligutgut gikan kang Jehova sa mga panon: Ug nahitabo nga, sa misinggit siya, ug sila wala managpatalinghug, sa maong pagkaagi sila manasinggit, ug ako dili magpatalinghug, nagaingon si Jehova sa mga panon: Apan pagatibulaag ko sila pinaagi sa alimpulos sa taliwala sa tanang mga nasud nga wala nila hiilhi. Sa ingon niana ang yuta nahimong kamingawan nga ilang gitalikdan, sa pagkaagi nga wala nay tawo nga milatas ngadto ni mibalik nganhi: kay ang tilinguhaon nga yuta ilang gihimong kamingawan. Bers 11-14

Ang kaugmaon sa Israel nagsaad sa paghiuli kanila ngadto sa pabor sa Diyos, isip mga binihag sila tipokon pagbalik ngadto sa ilang yutang natawhan. (kap 8:1-17) Bisan paman nga kini nga mga saad dili hingpit nga natuman sa panahon ni Zacarias, ang hingpit nga katumanan niini nagpaabot sa mahimayaong Ginghamlan sa Diyos, sa dihang ang tanang sala, kagool ug pagkadili matarong mga butang nga nangagi na lamang sa tibook kalibutan. “Unya ang mga mata sa mga buta mangabuka, ug ang mga igdulungog sa mga bungol makadungog. Unya ang tawo nga piang molukso sama sa lagsaw, ug ang dila sa amang magaawit. “- Isa. 35 Then the eyes of the blind shall

be opened, and the ears of the deaf shall be unstopped. Then shall the lame man leap as an hart, and the tongue of the dumb sing.”—Isa. 35

Aduna pa gihapon daghang mga kalisod sa Israel ingon man ang uban sa tawhanong banay nga nagtinguha sa panalangin sa kalinaw ug katarong. Apan hinoon, gipasaligan kita mahitungod sa mga kondisyon nga mahitabo sa umalabot, sukad nga gitudlo ni Kristo ngadto sa iyang mga tinun-an ang pag ampo, “Umabot kanamo ang Imong gingharian, matuman ang Imong pagbuot, didto sa langit, ingon man sa yuta (Lucas 11:2) Unsa kadako nga panalangin unyana niana nga panahon para sa katawhan! ■